

BELÜGYMINISZTERIUM

**BM/4461-1/2017.
MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ**

a közfoglalkoztatási támogatásból származó eszközök szociális
szövetkezet részére történő átadásáról

(Egységes szerkezetbe foglalt szöveg)

A szabályozási dokumentumot jóváhagyom, alkalmazását 2017. napjával
elrendelem.

A szabályozási dokumentum 2017.-én lép hatályba.

A szabályozási dokumentum kiadását támogatom:

Réthy Pál
főosztályvezető
Belügyminisztérium
Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság
Közfoglalkoztatási Stratégiai és Koordinációs Főosztály

Dr. Hoffmann Imre
helyettes államtitkár
Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság
Belügyminisztérium

Budapest, 2017. „ ...

A közfoglalkoztatási támogatásból származó eszközök szociális szövetkezet részére történő átadásáról szóló szakmai eljárásrend elkészítéséért és aktualizálásáért a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság Közfoglalkoztatási Stratégiai és Koordinációs Főosztály Szociális Szövetkezeti Koordinációs Osztálya (továbbiakban: SZSZKO) a felelős.

A módszertani útmutató célja: a közfoglalkoztatásért felelős miniszter döntése alapján támogatott járási startmunka mintaprogramok beszerzéseiből származó eszközök szociális szövetkezetbe történő átadási rendjének szabályozása annak érdekében, hogy az eszközök átadása azonos elvek és eljárás szerint történjen, és megfelelően érvényesüljön az azokkal kapcsolatos állami garancia igénye.

A módszertani útmutató alkalmazási területe: az eszközök átadása, valamint a kijelölt állami képviselő eljárásának rendje.

Területi hatály: Budapest Főváros/megyei kormányhivatalok Foglalkoztatási Főosztályai
megyei kormányhivatal járási hivatalok foglalkoztatási osztályai
Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes
Államtitkárság

Az eljárásrend hatálybalépésének időpontja, a módosítások oka és azok rövid leírása:

<i>Dátum</i>	<i>Első kiadás, illetve módosítás oka és rövid leírása</i>
2014. január 28.	Első kiadás

A jelenlegi módosítás oka a 2014. január 28.-óta keletkezett jogszabály változások átvezetése.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Általános szabályok	4
1.1. A közfoglalkoztatási támogatásból származó eszközök szociális szövetkezet részére történő átadásának célja	4
1.2. Az átadott eszközök kijelölt állami képviselő általi véleményezésének szükségessége	4
2. Az eszközök	5
2.1. Származása.....	5
2.2. Típusai.....	6
2.3. Hasznosítása.....	6
2.4. Véleményezése.....	6
2.5. Tulajdonjoga	6
3. A kijelölt állami képviselő	7
3.1. Személye	7
3.2. Fő feladatai.....	7
3.3. Tevékenységének időbeli hatálya	7
4. Véleményezési eljárás	7
4.1. Esedékessége.....	7
4.2. Folyamatábra.....	8
4.3. Vélemény kérése	8
4.4. Vélemény adása	9
4.5. A vélemény felhasználása	9
4.6. A véleményezési eljárás határideje	9
4.7. Szakértő igénybe vétele	9
4.8. Iratkezelés	10
4.9. Munkaügyi szervezet közreműködése	10
5. Ellenőrzés	10

MELLÉKLETEK

1. Haszonkölcsön szerződés (minta):	4 oldal
2. Haszonkölcsön szerződés hosszabbítás módosítás (minta):	3 oldal
3. Kérelem a felhasználás véleményezésére (minta) – üzleti terv, eszközlista alapján:	1 oldal
4. Jegyzőkönyv az eszközökről (minta):	2 oldal
5. Vélemény a véleményezési körbe tartozó eszközökről (minta):	2 oldal
6. Nyilatkozat a véleményezés elfogadásáról/elutasításáról (minta):	1 oldal
7. Megkeresés szakértői tevékenység elvégzésére (minta):	2 oldal
8. Jegyzőkönyv a használatba átadott eszközök ellenőrzéséről (minta)	2 oldal

1. Általános szabályok

1.1. *A közfoglalkoztatási támogatásból származó eszközök szociális szövetkezet részére történő átadásának célja*

A Nemzeti Reform Programban a Kormány alapvetésként fogalmazta meg, hogy a munkának értékteremtő ereje van, ezért a magyar gazdaságpolitika középpontjába a munkát állította. 2011. évtől kezdődően életbe lépett a közfoglalkoztatási új rendszere, amelynek rendeltetése, hogy minél több munkára képes és kész aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget.

A Kormány a nagy létszámú közfoglalkoztatást átmeneti intézkedésnek tekinti. Alapvető cél, hogy a közfoglalkoztatás értéket teremtsen, ezért 2012. évtől a Belügyminisztérium a közfoglalkoztatás támogatásával a kistérségi mintaprogramokban olyan termelő tevékenységek beindításához teremtette meg az alapokat, amelyek elvezethetnek egy önfenntartó rendszer kialakításához.

A szociális szövetkezet, mint a szociális gazdaság része, továbblépést biztosíthat a közfoglalkoztatási programokban foglalkoztatottak számára, akik a közfoglalkoztatásból kikerülve önfoglalkoztatóvá, szövetkezeti taggá, vagy szövetkezeti alkalmazottakká válva kiléphetnek az elsődleges munkaerőpiacra. Ahhoz, hogy a közfoglalkoztatásból kikerülő, munkatapasztalattal rendelkező dolgozók számára a szociális szövetkezetek a foglalkoztatás következő lépcsőfokai lehessenek a nyílt munkaerőpiac felé, az eddigi intézkedéseken túl további intézkedésekre van szükség.

A Kormány 2012. év tavaszán elfogadta a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény és a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény módosítását.

A szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvénymódosításának 2017. január 1-től történő hatálybalépését követően, a korábbi szabályozástól eltérően, a szociális szövetkezetnek a természetes személy tagjain kívül legalább egy helyi önkormányzat vagy nemzetiségi önkormányzat, illetve ezek jogi személyiségű társulása (a továbbiakban együtt: önkormányzat), vagy jogszabályban meghatározott karitatív tevékenységet ellátó közhasznú jogállású szervezet tagjának kell lennie. Ezzel párhuzamosan az állami képviselő 2011. évi CVI. (továbbiakban: Kftv.) törvényben foglalt jogosítványai úgyszintén bővültek.

1.2. *Az átadott eszközök kijelölt állami képviselő általi véleményezésének szükségessége*

A közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek számára a közfoglalkoztatási támogatásból beszerzett és haszonkölesön szerződés keretében ingyenesen átvitt eszközök felhasználásával kapcsolatos szabályairól a Kftv. rendelkezik:

“4/A §. (3b)Az (1)-(3a) bekezdésben említett szerződésekben a szociális szövetkezet vállalja, hogy a hasznosításra kapott eszközök hasznosításával kapcsolatos döntések meghozatala előtt, az arra jogosult szövetkezeti szerv vagy személy a kijelölt állami képviselő véleményét kikéri. Ha a szociális szövetkezet a szerződésben vállalt ezen kötelezettségét megsérti, az (1)-(3a) szerinti szerződést azonnali hatállyal fel kell mondani.

(3c) A szociális szövetkezetbe az állami képviselőt az (1)-(3a) bekezdés szerinti szerződés lejártáig lehet kijelölni. Az állami képviselőt a közfoglalkoztatásért felelős miniszter jelöli ki.

(3d) A szociális szövetkezet az állammal vagy az önkormányzattal kötött, közfoglalkoztatási célú hasznosítási szerződésben vállalja, hogy az általa ingyenesen használatba vett termőföldet a haszonbérlo kötelezettségeire a 2013. évi CCXII. törvény (Ffvht.) 58. §-ában meghatározott előírások betartásával hasznosítja. Ennek során csak olyan gazdálkodást folytathat, amely nem veszélyezteti a föld termőképességét. A használatba adó hozzájárulása nélkül vagy attól eltérően a föld használatát másnak nem engedheti át, a föld művelési ágát nem változtathatja meg. A földet csak a szerződésben meghatározott célra hasznosíthatja. Ha a föld a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény hatálya alá tartozik, a szociális szövetkezet köteles e törvény, illetve a természetvédelmi hatóság földhasználatról hozott előírásait teljesíteni, továbbá nem folytathat olyan tevékenységet, amely a természeti terület állagát vagy állapotát kedvezőtlenül befolyásolja, vagy a természeti értékek fennmaradását bármely módon veszélyezteti. Ha a szociális szövetkezet ezeket a földhasználati kötelezettségeit a használatba adó írásban közölt felhívása ellenére megsérti, a hasznosítási szerződést azonnali hatállyal fel kell mondani.

(3e) Az (1)-(3a) bekezdés alapján akkor köthető meg a szerződés, ha abban a szociális szövetkezet vállalja, hogy a kijelölt állami képviselő számára a (3b) bekezdés szerinti vélemény kialakításához szükséges információkat rendelkezésre bocsátja, és biztosítja, hogy a kijelölt állami képviselő a hasznosításra kapott eszközökkel kapcsolatos iratokba, számviteli nyilvántartásokba, könyvekbe betekintsen, a vezető tisztségviselőktől és tagoktól felvilágosítást kérjen. A szerződésben a feleknek az információhoz való hozzáférés módjáról is rendelkezniük kell.

(3f) A kijelölt állami képviselő haladéktalanul jelzi a használatba adó számára, ha a szociális szövetkezet a hasznosításra kapott eszközöket a szerződésben foglaltaktól eltérő, vagy rendeltetésellenes módon használja, és kezdeményezi a szerződés azonnali hatályú felmondását”

A törvényi rendelkezést belső használatra készített útmutatóval szükséges a gyakorlat számára alkalmazhatóvá tenni, mivel más, a végrehajtást részletező jogszabály nem készült a témában.

2. Az eszközök

2.1. Származása

A közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 7/B. §-a alapján a közfoglalkoztatásért felelős miniszter a közfoglalkoztatás egyes típusaira mintaprogramokat indíthat, melynek bérköltsége és a beruházási, valamint dologi költségei és kiadásai teljes összegben támogathatóak. A startmunka mintaprogramok fő kedvezményezettjei a települési önkormányzatok, illetve egyre növekvő mértékben az önkormányzatok összefogásával megalakuló társulások.

A beruházási és dologi költségek és kiadások támogatásával az önkormányzatok nagy értékű gépeket, berendezéseket vásárolhattak meg, amelyek a program befejezését követően is a tulajdonukban maradnak. Ez alapul szolgál arra is, hogy szociális szövetkezetté alakulva a közfoglalkoztatás során használt ingó tárgyi eszközöket illetve ingatlant ingyen használatba vehessék.

Szövetkezetek alapítása a startmunka mintaprogramok programelemei közül elsősorban három, a mezőgazdasági, a téli és egyéb értékteremtő valamint a helyi sajátosságokra épülő program esetében képzelhető el, mivel a közfoglalkoztatással kapcsolatban szociális

szövetkezet kizárólag a termelő jellegű tevékenységet folytató programelemekből hozható létre.

A szociális szövetkezetek részére átadott eszközök jellemzően a startmunka mintaprogramokból származnak. Bár fogalmilag nem kizárt az eszközök haszonkölcsönbe adása más közfoglalkoztatótól, de az eszközök átadása – értelemszerűen – az adott közfoglalkoztatási tevékenység részben, vagy egészben történő átvételét is jelenti, hiszen az adott eszköz hiányában a közfoglalkoztatás a támogatott, eredeti formájában nem folytatható tovább, így országos közfoglalkoztatási programból származó eszköz átadása nem várható.

2.2. *Típusai*

A szociális szövetkezetek részére átadott eszközök jellemzően a következő csoportokból kerülhetnek ki:

- Önkormányzati, ingatlanok;
- kis értékű tárgyi eszközök;
- nagy értékű tárgyi eszközök;
- állatállomány.

2.3. *Hasznosítása*

A hasznosítás fogalomkörébe a feldolgozás, értékesítés mellett az eszközök napi használata – pl. a termelt növények, tartott állatok ápolása, gondozása – is beletartozik, amelyet a szövetkezet az üzleti terve alapján végez. Az átadott eszközök használata a haszonkölcsön szerződésben rögzítettek szerint történik. (1. sz. melléklet: haszonkölcsön szerződés)

2.4. *Véleményezése*

Tekintettel arra, hogy a szociális szövetkezet üzleti terve a haszonkölcsönbe kapott eszközállomány igénybevételén alapuló tevékenységet is megfogalmazza, ezért annak előzetes véleményezése indokolt.

Ezen túlmenően csak az alaptevékenységtől eltérő hasznosítás esetén szükséges véleményt kérni az állami képviselőtől, mivel minden egyes eszköz, külön-külön történő hasznosítására kiterjedő véleményeztetés működésképtelenné tenné a szociális szövetkezetet, ellehetetlenítené a kijelölt állami képviselő érdemi tevékenységét, illetve jelentősen sértené a szövetkezeti elveket. A szociális szövetkezet üzleti tervének megfelelő (alap) tevékenységet nem szükséges folyamatosan véleményeztetni a kijelölt állami képviselővel, mivel az az üzleti terv befogadásakor gyakorlatilag elfogadásra kerül. Szintén nem szükséges véleményezni az üzleti terv szerinti hasznosítással megegyező haszonkölcsön szerződés módosítást, amennyiben ez csak az időtartam hosszabbításával/csökkentésével módosul (2. sz. melléklet: haszonkölcsön szerződés hosszabbítása).

2.5. *Tulajdonjoga*

A haszonkölcsön szerződés során használatban adott eszközök a továbbiakban is a közfoglalkoztató tulajdonában maradnak, annak elidegenítési tilalmát a hatósági szerződés szabályozza. Állatállomány haszonkölcsönbe történő átadása esetén a szaporulat a szociális szövetkezet tulajdonába kerül.

3. A kijelölt állami képviselő

3.1. Személye

A belügyminiszter által kijelölt állami képviselő a szociális szövetkezettel kapcsolatos adminisztrációs, dokumentációs feladatait és a működéssel kapcsolatos egyéb, információs, „segítő” feladatait végzi. Mivel az állami képviselőnek kiemelt feladata, hogy figyelemmel kísérje a közfoglalkoztatásból átadott vagyon sorsát, ezért szükséges, hogy félévente, szükség esetén gyakrabban, a helyszínen felmérje a szociális szövetkezet pillanatnyi működését, ezzel tiszta, korrekt képet kapva a tevékenységről.

3.2. Fő feladatai

- Megvizsgálja a részére kijelölt szociális szövetkezet üzleti tervét. A terv vizsgálata szükségszerű az eszköz használata indokoltságának elbírálása érdekében.
- Felméri azon eszközök állapotát, amelyek hasznosítását véleményezni szükséges. Erről tájékoztatást ad a szociális szövetkezet vezető tisztségviselője részére.
- A kijelölt állami képviselő a hasznosításra kapott eszközökkel kapcsolatos iratokba, számviteli nyilvántartásokba, könyvekbe betekinhet, a vezető tisztségviselőktől és tagoktól felvilágosítást kérhet.
- Szükség szerint kapcsolatot tart a szociális szövetkezet képviselőjével, legalább havi rendszerességgel tájékozódik a szociális szövetkezet tevékenységéről.
- Félévente, szükség esetén gyakrabban, a helyszínen ellenőrzi a kijelölt eszközök felhasználását, állagát, állapotát.
- Folyamatos nyilvántartást vezet a szövetkezettel kapcsolatos véleményezésekről, illetve egyéb adatokról.

A kijelölt állami képviselő tevékenységének jelentőségét az a monitoring tevékenység adja, amely a későbbiekben megfelelő alapot képezhet a szükséges további intézkedések – akár jogszabály módosítás is – megtételéhez.

Amennyiben a szociális szövetkezet új haszonkölcsön szerződést köt, az állami képviselő feladata vizsgálni a szociális szövetkezet Kftv.-ben meghatározott feltételeinek alapításkori fennállását, továbbá az átadásra kerülő eszköz(ök) közfoglalkoztatással való összefüggését.

3.3. Tevékenységének időbeli hatálya

Az állami képviselő kijelölése a haszonkölcsön szerződés időtartam alatt áll fenn. A haszonkölcsön szerződés lejártát követően az állami képviselő feladata megszűnik.

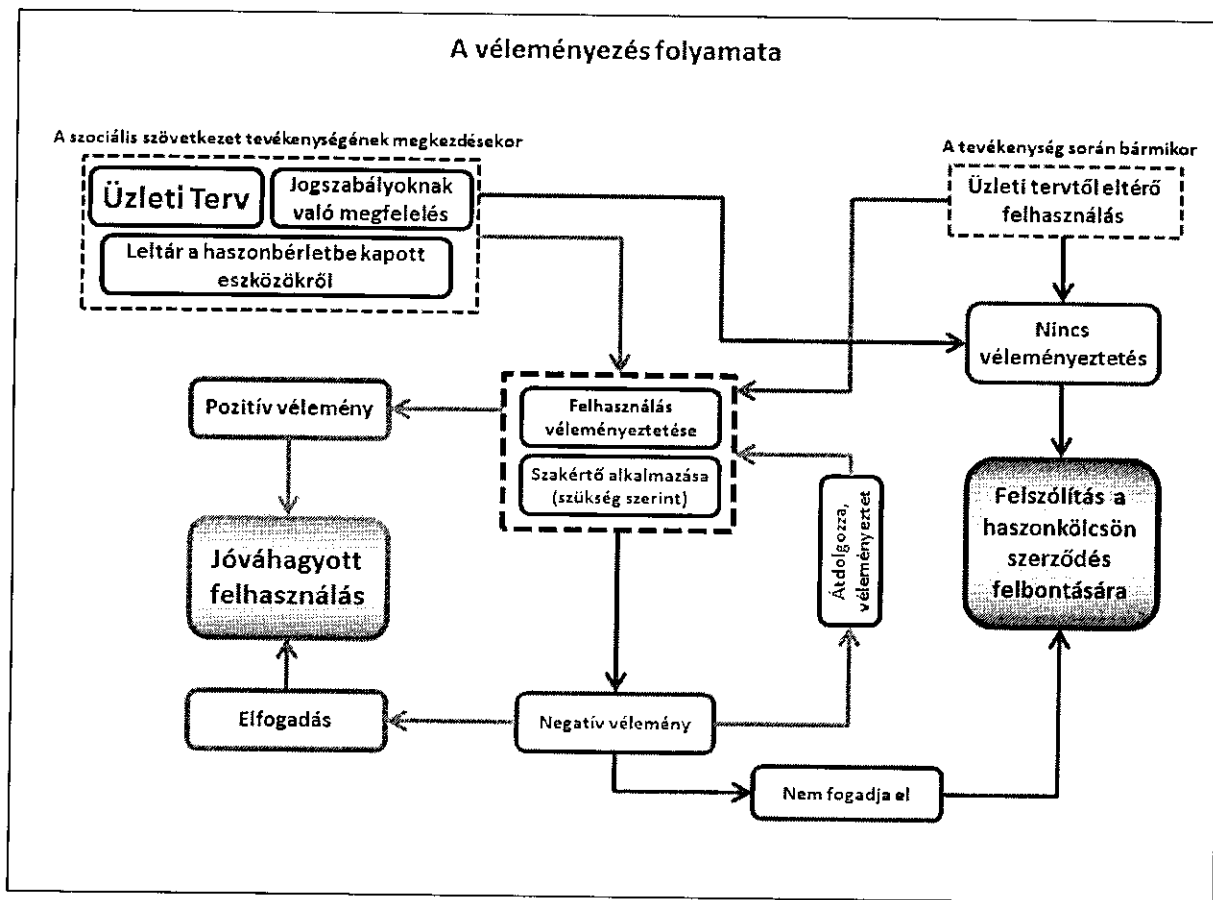
4. Véleményezési eljárás

4.1. Esedékessége

A közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezet megválasztott vezető tisztségviselője, vagy a közfoglalkoztató önkormányzat – megalakulást követően soron kívül – tájékoztatja az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályát és a Belügyminisztérium SZSZKO-t a megalakulásról, illetve a tervezett eszköz átadásról.

A szociális szövetkezet a haszonkölcsön szerződés megkötésének tényéről, az abban szereplő eszközökről haladéktalanul értesíti a Belügyminisztérium SZSZKO-t. Az SZSZKO intézkedik az állami képviselő kijelöléséről.

4.2. Folyamatábra

4.3. Vélemény kérése

A haszonkölcsön szerződéssel érintett szociális szövetkezet a tervezett tevékenységének megkezdése, azaz az eszközök tényleges hasznosítása előtt kérelem benyújtásával (3. számú melléklet) megkeresi a kijelölt állami képviselőt, aki a jogszabály alapján véleményezi a tervezett tevékenységhez kapcsolódó, közfoglalkoztatási támogatásból származó eszköz használatának indokoltságát.

Az üzleti terv alapján folytatott tevékenység – amely már megkapta a támogató véleményezést –, valamint ezen tevékenység során a leltárba vett eszközök felhasználása a továbbiakban már nem vélemény köteles.

Abban az esetben, amennyiben az üzleti tervtől eltérő eszköz felhasználást tervez a szociális szövetkezet olyan eszköz tekintetében, amely a tevékenység beindítását megelőzően felvett jegyzőkönyvben szerepel, ismételten ki kell kérni az állami képviselő véleményét.

4.4. Vélemény adása

A véleményezés alapjai az állami képviselő helyszíni látogatását (4. sz. melléklet: jegyzőkönyv az eszközökről) követően a következők:

- a szociális szövetkezet üzleti terve,
- a szociális szövetkezet részére haszonkölcsön szerződés keretében átadott eszközök listája,
- a jogszabályoknak való megfelelés ellenőrzése.

A kiadott vélemény (5. számú melléklet) lehet pozitív (támogató), illetve negatív (elutasító) is. Amennyiben a vélemény pozitív, a szociális szövetkezet megkezdheti az üzleti terve alapján meghatározott tevékenységét.

Amennyiben a vélemény alapján a tervezett felhasználás nem megfelelő, akkor ezt az állami képviselő a véleményében indokolással együtt jelzi, és javaslattal él tervezett felhasználástól való elállásra, illetve az áttervezésre.

4.5. A vélemény felhasználása

A javaslatkötelező erővel nem bír, azonban ha az eszközök felhasználása nem a célnak megfelelő, akkor azért a szociális szövetkezet helytállni tartozik a haszonkölcsönbe adónak. A fentieket a haszonkölcsön szerződés rögzíti.

A jogszabály kizárólag a vélemény kikérésére vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, a vélemény figyelembe vételére nem ír elő kötelezettséget, illetve az attól való eltérés esetén nem határoz meg szankciót. A kiadott vélemény elfogadásáról vagy elutasításáról az önkormányzat és a szociális szövetkezet írásban nyilatkozik. (6. sz. melléklet: nyilatkozat a vélemény elfogadásáról/elutasításáról)

Amennyiben az állami képviselő tudomására jut, hogy olyan eszközfelhasználás történt, amelyet véleményeztetni lett volna szükséges, és ez nem történt meg, az állami képviselő jelzi a mulasztás tényét az önkormányzatnak, amely haszonkölcsön szerződésben foglaltaknak megfelelően intézkedni köteles a haszonkölcsön szerződés azonnali hatályú felbontásáról. A Kftv. 2017. január 1-től hatályba lépett módosításának megfelelően, a kijelölt állami képviselő haladéktalanul jelzi a használatba adó számára, ha a szociális szövetkezet a hasznosításra kapott eszközöket a szerződésben foglaltaktól eltérő, vagy rendeltetésellenes módon használja, és kezdeményezi a szerződés azonnali hatályú felmondását. Ez azonban nem zárja ki újabb jogszerű haszonkölcsön szerződés megkötését.

4.6. A véleményezési eljárás határideje

Az állami képviselő felé írásban benyújtott véleményezési eljárás megindítására irányuló kérelem beérkezését követően 5 munkanapon belül az állami képviselőnek tájékoztatni kell a szociális szövetkezetet a véleményről. Abban az esetben, amennyiben valamilyen szakértő bevonására van szükség a vélemény kiadásához, azt 30 napon belül kell teljesíteni.

4.7. Szakértő igénybe vétele

A vélemény meghozatala során felmerülhetnek olyan szakmai jellegű kérdések, melyek megválaszolására a kijelölt állami képviselő az iratok, a rendelkezésre álló információk

alaján nem képes. Ez esetben szükség lehet szemle megtartására, vagy szakértő/szaktanácsadó bevonására. A vélemény kiadása esetlegesen olyan szakmai alapokat, hozzáértést igényelhet, amellyel az állami képviselő nem rendelkezik. Ezekben az esetekben szükséges lehet szakember, szakértő véleményét is kikérni (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Agrárgazdasági Kutató Intézet, egyéb szakértők). (7. sz. melléklet: megkeresés szakértői tevékenység elvégzésére)

4.8. Iratkezelés

A vélemény kikérése valamint annak kiadása kizárólag írásban, a mellékletben szereplő formában valósulhat meg. A véleményt feltétlenül és kizárólag írásban indokolt kérni, és azt írásban szükséges kiadni a dokumentáltság és ellenőrizhetőség érdekében.

A hasznosítás véleményeztetése mellett szükséges negyedévente tételes leltárt készíteni a közfoglalkoztatási programból átvitt eszközökről, amelyben fel kell tüntetni ezen eszközök állapotát, értékét is. Ezt a közfoglalkoztató – mint eszközigazda – a haszonkölcsön szerződésben rögzíti.

4.9. Munkaügyi szervezet közreműködése

Az érintett közfoglalkoztató ellenőrzése során a haszonkölcsön szerződéssel kapcsolatban felmerülő adatok, információk megküldése

A közfoglalkoztatási támogatásból beszerzett eszközöknek a hatósági szerződés szerinti időtartamig történő elidegenítésre vonatkozó tilalom ellenőrzése

Adatszolgáltatás (közfoglalkoztatotti jogviszonyról)

5. Ellenőrzés

Szükség szerint, de legalább félévente az állami képviselő a helyszínen felméri az eszközök felhasználását, a keletkezett dokumentumokat összeveti a tapasztalatokkal, valamint a munkaügyi szervezett részéről érkezett jelzésekkel, adatokkal. (8. sz. melléklet: Jegyzőkönyv a használatba adott eszközök ellenőrzéséről)

A szabályozási dokumentumot készítette:

Belügyminisztérium
Közfoglalkoztatási Helyettes Államtitkárság
Közfoglalkoztatási Stratégiai és Koordinációs Főosztály
Szociális Szövetkezeti Koordinációs Osztály